

**Odlišné stanovisko**  
**sudcu Petra Brňáka vo veci sp. zn. III. ÚS 374/2017**

1. V súlade s § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam odlišné stanovisko k rozhodnutiu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo veci sp. zn. III. ÚS 374/2017. Moja výhrada sa viaže k spôsobu vysporiadania sa senátu III. ÚS k sťažovateľom namietanej okolnosti, že v jeho veci v ostatnom odvolacom konaní krajského súdu rozhodoval sudca, voči ktorému nebolo ústavne konformným spôsobom rozhodnuté o predtým vznesenej námietke zaujatosti zo strany sťažovateľa. Uvedená okolnosť bola podľa môjho názoru – sama osebe – dostatočným dôvodom na vyhovie sťažnosti sťažovateľa.

2. Ústavný súd na strane 3 až 5 odôvodnenia (citujúc zo sťažnosti, pozn.) uvádza, že *„sťažovateľ proti kasačnému uzneseniu podal dovolanie... pretože... vo veci rozhodol sťažovateľom namietaný sudca [REDAKOVANÉ], pretože o tejto námietke po kasačnom náleze ústavného súdu, už nebolo rozhodované, lebo ju nepredložil na rozhodnutie nadriadenému súdu... Najvyšší súd... dovolanie sťažovateľa odmietol s odôvodnením, že... sťažovateľ nespochybnil nepredpojatosť konajúceho sudcu [REDAKOVANÉ]... Sťažovateľ... argumentuje tým, že... na rozhodovaní - čo nie je neodkladný úkon podľa § 15 ods. 1 OSP - veci sa podieľal ako predseda senátu [REDAKOVANÉ], voči ktorému sťažovateľ vzniesol námietku predpojatosti, ktorej pôvodne najvyšší súd vyhovel, ale po zrušujúcom náleze ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 345/09, o tejto námietke už rozhodované nebolo, hoci malo byť, a to preto, že tento sudca už vec nepredložil na rozhodnutie o tejto námietke nadriadenému súdu podľa § 16 OSP.“*

3. K námietke uvedenej v bode 2 ústavný súd (v bode 1.2.1) uvádza, *„že sťažovateľom namietaný sudca [REDAKOVANÉ] bol vylúčený uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Nc 29/2008 z 8. októbra 2008, ale ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 345/09*

*z 24. februára 2011 vyslovil porušenie základného práva protistrany podľa čl. 48 ods. 1 ústavy označeným rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré zároveň aj zrušil. V odôvodnení dospel k záveru, že neexistovali dôvody na zmenu zákonného sudcu, v konkrétnostiach konštatoval, že sudca [REDAKOVANÉ] a taktiež sudca [REDAKOVANÉ] boli označeným uznesením najvyššieho súdu vylúčení nezákonne, respektíve neexistoval zákonný dôvod na ich vylúčenie. Vychádzajúc z uvedeného... bol zákonným sudcom opäť sudca [REDAKOVANÉ] a rovnako aj sudca [REDAKOVANÉ]. Preto je možné dospieť k záveru, že ak sťažovateľ nevzniesol novú námietku zaujatosti, respektíve námietku neodôvodnil novými skutočnosťami, pričom rozhodnutie, na základe ktorého bol sudca [REDAKOVANÉ] vylúčený, bolo zrušené, bolo potrebné v okolnostiach prípadu sudcu [REDAKOVANÉ] aj naďalej považovať za zákonného sudcu, keďže dôvody, pre ktoré bol tento sudca vylúčený, neboli zákonné.“.*

4. Uvedená argumentácia ústavného súdu (bod 3) by mala svoje ratio v prípade, ak by ústavný súd skutočne mal právomoc rozhodnúť o vznesenej námietke zaujatosti o ne/vylúčení sudcu všeobecného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí, t. j. ak by ústavný súd bol v postavení funkčne nadriadeného súdu krajskému súdu (§ 16 ods. 1 OSP, resp. § 53 a § 54 CSP). Takúto právomoc však ústavný súd nemá a nemožno ju vyložiť ani z čl. 127 ods. 2 ústavy. Ak preto väčšina senátu III. ÚS vychádza z názoru, že sťažovateľom namietaný sudca [REDAKOVANÉ] sa stal zákonným sudcom na základe nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 345/09 z 24. februára 2011 (pozri bod 3) – ktorým bolo rozhodnuté o porušení základných práv protistrany sťažovateľa a zrušení rozhodnutia najvyššieho súdu o vylúčení sudcov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] – potom tento názor je bez právnej opory a v priamom rozpore s druhým oddielom siedmej hlavy ústavy.

5. Celý problém vznikol podľa môjho názoru tým, že ústavný súd v uvedenom náleze sp. zn. IV. ÚS 345/09 okrem zrušenia podkladového rozhodnutia najvyššieho súdu aj nevrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie, čo vtedy odôvodnil (strana 15 jeho odôvodnenia) tým, že meritórne súdne rozhodnutie (ďalej aj „podkladové rozhodnutie“) sa stalo právoplatným, a preto „*neprichádzalo do úvahy vrátenie veci na ďalšie konanie z dôvodu jej opätovného prerokovania a rozhodnutia*“. Ústavný súd však následne v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 340/09 zrušil aj toto podkladové rozhodnutie krajského súdu

sp. zn. 6 Co 64/2008 z 11. decembra 2008, čím celá podkladová vec oživila a malo sa v nej znova konať na odvolacom krajskom súde. Podobne podľa môjho názoru oživila, resp. bola stále živou aj vznesená námietka zaujatosti sťažovateľa voči sudcom [REDACTED] a [REDACTED] a malo byť o nej riadne rozhodnuté najvyšším súdom, pretože pôvodné rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Nc 29/2008 z 8. októbra 2008 bolo zrušené nálezom ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 345/09 z 24. februára 2011. Uvedenú námietku totiž sťažovateľ nezrušil a legálnym spôsobom o nej nebolo rozhodnuté funkčne nadriadeným súdom súdu krajskému.

6. Opísané skutočnosti nemôžu ísť na ujmu sťažovateľovi v tom zmysle, že mal znova podať námietku zaujatosti, a ak to neurobil, potom treba vychádzať z toho, že námietku zaujatosti nepodal (hoci ju v odvolacom konaní riadne podal a nebolo o nej zákonom určeným spôsobom rozhodnuté, pozn.). Takto sa v podstate s námietkou sťažovateľa vysporiadali dovolací súd (bod 2), ako aj ústavný súd (bod 3). V prípade odvolacieho konania pred krajským súdom po zrušení predchádzajúceho odvolacieho rozhodnutia ústavným súdom ide totiž stále o to isté odvolacie konanie, v ktorom stále platia procesné a iné úkony (aj účastníkov) uskutočnené v čase po podaní odvolania.

V Košiciach 31. mája 2017